

UCHWAŁA NR 131/XXIII/2013
RADY GMINY W ROGOWIE
z dnia 30 stycznia 2013 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1 i 2 oraz art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.), na podstawie art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.) i w związku z art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) Rada Gminy w Rogowie uchwala co, następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 określony w załączniku Nr 1 do uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013 określony w załączniku Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchyła się uchwałę Nr XV/2012 z dnia 29 marca 2012 r. Rady Gminy w Rogowie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Rogów.

Przewodniczący
Rady Gminy w Rogowie

Wojciech Więciorek

Załącznik nr 1 do uchwały Nr 131/XXIII/2013
Rady Gminy w Rogowie z dnia 30 stycznia 2013r.
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2013 r.
i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani na 2013r

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH na rok 2013

**Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
składa się z dwóch części :**

Część I. Diagnoza - mapa problemów uzależnień na terenie Gminy Rogów.

- 1. Podstawowe informacje o gminie.**
- 2. Skala problemów uzależnień na terenie gminy.**
- 3. Środki finansowe zaplanowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych na terenie gminy.**

Część II. Przeciwdziałanie problemom uzależnień.

- 1. Cele programu.**
- 2. Główne kierunki działań.**
- 3. Opis konkretnych zadań.**
- 4. Harmonogram działań wraz z preliminarzem wydatków.**

Część I. Diagnoza - mapa problemów alkoholowych na terenie gminy Rogów

1. Podstawowe informacje o gminie.

Wg stanu na dzień 03.01.2013r. w gminie zamieszkiwało **4749** osób (2392 kobiet i 2357 mężczyzn), z czego 863 osoby to dzieci i młodzież w wieku do 18 lat. W gminie jest 19 miejscowości wchodzących w skład 17 sołectw. Przeważającym źródłem utrzymania dla mieszkańców gminy jest praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych, w znacznej mierze średnio towarowych, choć w gminie są nierzadkie przypadki wielopokoleniowych gospodarstw sadowniczych.

Następstwem kurczącego się rynku pracy zwłaszcza w Łodzi, a także w Koluszkach i Skierniewicach był znaczny wzrost bezrobocia wśród tych mieszkańców gminy, którzy dotychczas utrzymywali się z pracy pozarolniczej. Stopa bezrobocia w gminie jest **stosunkowo wysoka i ma tendencje wzrostową**.

Wg stanu na dzień **31.12.2012r.** w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzezinach zarejestrowanych było **276 mieszkańców** naszej gminy, w tym **127 kobiet**, podczas gdy w 2011 roku zarejestrowanych było 271 mieszkańców, w 2008 roku zarejestrowanych było **144** mieszkańców, a w 2007 roku **193** mieszkańców. Efektem takiego stanu rzeczy jest znaczny odsetek mieszkańców gminy o przeciętnym i niskim statusie materialnym, co z kolei powoduje konieczność wzmożonych działań w zakresie pomocy i opieki społecznej.

Z pomocy **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej** w roku **2012** skorzystało **208 rodzin (623 osoby)**, w tym **95 rodzin (279 osób)** - bezrobotnych wraz z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy; w **2011r.** skorzystało 214 rodzin (644 osoby), w tym 90 rodzin (262 osoby) – bezrobotnych wraz z rodzinami w których występuje problem alkoholowy; w **2009 r.** 250 rodzin (809 osób), w tym 37 rodzin (139 osób) – bezrobotnych, w których występuje problem alkoholowy, w **2005r.** 229 rodzin (733osoby), w tym 27 rodzin (115 osób) – bezrobotnych, w których występuje problem alkoholowy.

Na terenie gminy znajdują się następujące szkoły : Szkoła Podstawowa w Przylęku Dużym i Wągrach oraz Zespół Szkół w Rogowie, w którym jest Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, a także 2 przedszkola: Gminne Przedszkole w Rogowie oraz Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Olszy.

W szkołach tych uczy się ogółem w roku szkolnym **2012/2013 - 406** uczniów, w tym:

- w klasie 0 jest **26** uczniów (Wągry i Przylęk Duży),
- w Szkołach Podstawowych **251** uczniów (Rogów – 177 uczniów, Wągry – 31 uczniów i Przylęk Duży – 43 uczniów),
- w Gimnazjum **129** uczniów.

Natomiast do Gminnego Przedszkola w Rogowie w roku szkolnym **2012/2013** uczęszcza **137** dzieci, zaś do Niepublicznego Punktu Przedszkolnego uczęszcza **21** dzieci.

Jedyną placówką kulturalną znajdującą się na terenie gminy jest Gminna Biblioteka Publiczna mieszcząca się w Rogowie. Obecnie w stanie budowy znajduje się Dom Kultury, nie ma niestety świetlic środowiskowych czy psychoterapeutycznych.

Ze względu na brak środków finansowych w szkołach prowadzone są zajęcia świetlicowe w niewielkim zakresie, bardzo mało jest też dodatkowych zajęć wyrównawczych i pozalekcyjnych o charakterze wychowawczym.

Zajęcia sportowe w ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzone są na Boisku Orlik 2012.

Brak jest jednak propozycji kulturalnych poza szkołą do spędzania wolnego czasu, co może sprzyjać rozwojowi różnego rodzaju patologii (alkoholizmu, narkomanii, agresji i przemocy w rodzinach).

2. Skala problemów alkoholowych na terenie g m i n y .

Na terenie Gminy Rogów nie ma poradni (odwykowej, psychologiczno-pedagogicznej), klubu Abstynenckiego, grup samopomocowych np. Dorosłe Dzieci Alkoholików, a grupa Anonimowych Alkoholików nie została utworzona, gdyż ta forma pomocy nie wzbudziła zainteresowania wśród mieszkańców Gminy. Najbliższe placówki zajmujące się codzienną specjalistyczną pomocą dla osób uzależnionych, współuzależnionych znajdują się w Brzezinach, Koluszkach bądź Łodzi.

W gminie Rogów nie ma też Punktów Konsultacyjnych dla uzależnionych, współuzależnionych czy dla ofiar przemocy domowej oraz telefonu zaufania. Najbliższe placówki zajmujące się codzienną specjalistyczną pomocą dla osób uzależnionych czy współuzależnionych znajdują się w Brzezinach, Koluszkach lub Łodzi.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie wynika, że problemy alkoholowe są na terenie gminy problemami, które często występują. Natomiast brak jest informacji od pedagogów szkolnych na temat zachowywania abstynencji wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Z informacji pozyskanych z Posterunku Policji wynika, że nadużywanie alkoholu przez nastolatków powoduje coraz poważniejsze szkody. W związku z tym Policja i inne organy odnotowały zwiększoną przestępczość nieletnich i „młodych dorosłych”, co jest negatywnie odczuwane przez społeczeństwo np. poprzez wyraźny spadek poczucia bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

Ponadto wzrasta liczba osób bardzo młodych, u których występują cechy uzależnienia od alkoholu, co w przyszłości może spowodować wiele negatywnych zjawisk takich jak wzrost liczby nietrzeźwych kierowców i wypadków drogowych z ich udziałem. Dlatego też w 2010 roku funkcjonariusze KPP w Brzezinach prowadzili działania szczególnie ukierunkowane na sprzedaż napojów alkoholowych osobom, które nie ukończyły 18 roku życia (jest to zadanie długofalowe).

Brak jest aktualnych danych na temat interwencji domowych KPP w Brzezinach po spożyciu alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest ciałem inicjującym, opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład wchodzi 7 osób; w tym lekarz medycyny – pediatra, policjant, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie, 2 przedstawiciele mieszkańców Gminy Rogów, pracownik socjalny oraz pracownik tutejszego urzędu.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

Według stanu na **31.12.2012r.** napoje przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży sprzedawane były w **12** punktach sprzedaży (sklepy) - 28 zezwoleń, zaś napoje przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia - bary) podawane były w **8** punktach sprzedaży - 14 zezwoleń. Ogółem w **20** punktach sprzedawane są napoje o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwo, w **14** punktach o

zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, zaś w **10** punktach o zawartości powyżej 18% alkoholu.

W roku **2012** wygasło ogółem **20** zezwoleń – **8** przedsiębiorcom, którzy prowadzą punkty sprzedaży napojów alkoholowych (w sklepach - 15 i w gastronomii - 5). Ogółem w **2012** roku wydano **18** zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w **8** punktach sprzedaży (w sklepach - 12 i gastronomia - 6). Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało w gminie w **2012 roku 238 mieszkańców** (łącznie z niemowlakami). W roku 2011 – 238 mieszkańców; w 2010 roku - 240 mieszkańców, w 2009 roku – 249 mieszkańców, w 2007 roku – 236 mieszkańców, w 2006 roku – 276 mieszkańców, zaś w 2005 roku - 261 mieszkańców. Najwięcej punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajduje się w Rogowie – **jest ich 12**, dlatego w przeliczeniu na liczbę osób zamieszkałych w miejscowości Rogów stanowi, że na jeden punkt sprzedaży przypada **132 mieszkańców** (w 2008 roku przypadało 140 mieszkańców na 1 punkt sprzedaży, w 2009 roku 131 mieszkańców na 12 punktów sprzedaży).

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych utrzymuje się na tym samym poziomie.

Standard europejski to 1500 osób na 1 punkt sprzedaży. Dlatego nie jest pożądane zwiększanie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Rogów.

Oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych

Do dnia 15.01.2013r. złożonych zostało tylko **5** oświadczeń o wartości sprzedaży (na łączną kwotę **349 864,64 zł**). Ponieważ termin złożenia oświadczeń i wniesienia pierwszej raty opłaty za korzystanie z zezwoleń upływa 31 stycznia 2013 roku, to brak jest jeszcze danych o wysokości środków mieszkańców gminy Rogów wydatkowanych w roku **2012** na alkohol.

W Gminie Rogów w roku 2011 na alkohol wydano – 1 644 271,30 zł, w 2010 roku – 1 282 324,80 zł, w 2009 roku – 1 224 539 98 zł, w 2006 roku - 1 345 043 zł, a w 2003 roku – 1 035 922,82 zł.

3. Środki finansowe zaplanowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych na terenie gminy.

Zakłada się, iż w roku **2013** z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych kwota powinna wynosić co najmniej **39 240 zł** (od przedsiębiorców, którzy będą prowadzić sprzedaż napojów alkoholowych).

Z lat ubiegłych pozostały niewykorzystane środki w kwocie **23 226,52 zł**.

Dlatego łącznie na realizację zadań zawartych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku **2013** określona zostaje kwota na **62 466,52 zł**.

Część II. Przeciwdziałanie problemom alkoholowym

1. Cele programu.

Uzależnienie od alkoholu należy postrzegać jako bezpośrednie zagrożenie, z którym niestety wiąże się problem wtórny, jakim jest uzależnienie w rodzinie.

Alkoholizm jest poważnym problemem społecznym, rzutującym na pozostałe sfery życia i generującym inne problemy społeczne. W szczególności alkohol prowadzi do wzrostu przestępczości, pogłębia ubóstwo, wywołuje przemoc w rodzinie. Problem ten dotyczy coraz częściej młodzieży, a w skrajnych przypadkach nawet dzieci w wieku szkolnym. Aby mu przeciwdziałać niezbędne są nie tylko programy dla osób już uzależnionych, ale również działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom. Szczególną grupą osób, narażoną na zwiększone ryzyko rozwoju choroby alkoholowej, są osoby młode.

Program zakłada długofalowe, wielostronne i skoordynowane oddziaływania. Szczegółowo został opracowany na rok 2013, natomiast na lata późniejsze podane są propozycje działań, wynikające z przyjętej koncepcji rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy Rogów. Głównym celem programu jest zmniejszenie rozmiarów problemów społecznych oraz zapobieganie powstawaniu nowych patologii. Celem długofalowym jest wytworzenie wśród mieszkańców gminy nowej świadomości dotyczącej skali zjawiska, jakim jest alkoholizm oraz promowanie zdrowego stylu życia. Filozofia prezentowanego programu odpowiada duchowi ustawy „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”, a przedstawione poniżej kierunki działań są zgodne z działaniami zalecanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

2. Główne kierunki programu

Nowoczesne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wymagają wielokierunkowych działań. W prezentowanym programie działania ukierunkowane są na profilaktykę, diagnozę (wykonaną przez pracownika urzędu) oraz na terapię.

- 1) Diagnoza środowiskowa jest niezbędnym elementem profesjonalnego programu, stanowi bowiem nie tylko punkt wyjścia do podjęcia odpowiednich działań, a także umożliwia ocenę skuteczności tychże oddziaływań. Właściwa i pełna diagnoza spełniać musi pewne warunki metodologiczne i przyjmować formę badania naukowego. Obecnie w gminie Rogów można dokonać tylko wstępnej diagnozy rozmiarów problemów alkoholowych czy innych uzależnień.
- 2) Niewątpliwie podstawowym zadaniem, jakie realizować musi Gmina jest nowoczesna i skuteczna profilaktyka. Powinna ona być ukierunkowana na popularyzację wiedzy na temat uzależnień wśród mieszkańców gminy.
- 3) Realizacja sprawdzonych w kraju programów profilaktycznych.
- 4) Objęcie opieką dzieci i młodzież z rodzin z patologicznych.

- 5) Edukacja specjalistów nie związanych bezpośrednio z pomaganiem osobom dotkniętym problemem alkoholowym i wynikającą z tego przemocą w rodzinie.
- 6) Działalność informacyjna.

W programie zakłada się wykorzystanie istniejących, polecanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oddziaływań - programów profilaktycznych.

Na bazie profilaktyki powinna podjęta być działalność terapeutyczna ukierunkowana na pracę z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin.

Ważnymi ogniwami działań terapeutycznych byłyby:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, poprzez działalność punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz dla ofiar przemocy w rodzinie,
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- utworzenie ośrodków samopomocowych (Klub Abstynenta, wspólnota AA, DDA, Klub dla osób współuzależnionych),
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
- współpraca z Poradnią Odwykową i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Brzezinach i ze Stowarzyszeniami Abstynenckimi Koluszek i Brzezin,
- wprowadzenie nowoczesnych metod terapeutycznych i informatycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Opis konkretnych zadań:

- 1) Działania profilaktyczne: profilaktyka uzależnień (alkohol, przemoc):

- realizacja programów edukacyjno - profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych, alkoholu i przemocy wobec dzieci,
- rozszerzenie programu zajęć psychoprofilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy zajęć organizowanych w szkołach i świetlicach,
- organizowanie dla pedagogów szkolnych i nauczycieli prowadzących programy edukacyjno – opiekuńcze, profilaktyczne, socjoterapeutyczne, szkoleń, konferencji, warsztatów itp.,
- prowadzenie zajęć sportowych pozalekcyjnych w ramach propagowania zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych patologiami społecznymi,
- wspieranie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- wspieranie działań instytucji działających na rzecz rodzin i osób z problemami uzależnień.

2) Działania informacyjno - edukacyjne:

- zakupienie książek, broszur, publikacji o tematyce uzależnień i profilaktyki uzależnień, przemocy i agresji w celu rozpropagowania problematyki wśród mieszkańców gminy,
- zaopatrywanie w materiały edukacyjno-profilaktyczne szkół, instytucji działających na rzecz dzieci i osób dorosłych.

3) Działania terapeutyczne:

- Rozmowy motywacyjno - interwencyjne, objęcie pomocą terapeutyczną i psychospołeczną osób, które podjęły leczenie odwykowe, bądź kierowanie ich przez komisję na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego. Kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- Realizacja programów terapeutycznych dla osób zagrożonych uzależnieniami, ofiar przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy, w tym także zajęć psychoterapeutycznych dla uzależnionych, współuzależnionych w ramach leczenia poszpitalnego,
- szkolenia dla pracowników GOPS z zakresu przemocy w rodzinie,
- prowadzenie działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego w ramach współpracy z Centrami Integracji Społecznej działającymi na terenie powiatu Brzezińskiego jako uzupełnienie działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu realizowanych na szczeblu lokalnym przez ich dofinansowanie.

4) Pozostałe działania:

- szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych,

- opłacenie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców gminy, w związku z naruszaniem prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu,
- wspieranie i włączenie się do kampanii ogólnopolskich, regionalnych, lokalnych w zakresie uzależnień i przemocy wobec dzieci,
- wypoczynek wraz z programem terapeutycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, bądź inne formy spędzania czasu pozalekcyjnego (zajęcia świetlicowe, pozalekcyjne, wyrównawcze, pozaszkolne o charakterze wychowawczym).

Działania terapeutyczne powinny podążać w następujących kierunkach:

- 1) terapia osób uzależnionych i żon alkoholików powinna odbywać się w Poradni Odwykowej w Brzezinach, Stowarzyszenie Abstynenckiego Klubu Wzajemnej Pomocy „VIOLA” w Brzezinach i „Ostoja” w Koluszkach,
- 2) dla młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym z terenu gminy należałoby utworzyć grupę wsparcia (spotykającą się w Rogowie); młodzież do takiej grupy powinna być wyłoniona po cyklu zajęć profilaktycznych,
- 3) ośrodkiem pierwszej pomocy dla osób doznających różnorodnych szkód związanych z nadużywaniem alkoholu i przemocą w rodzinie, powinien być punkt konsultacyjny, w którym dyżurowaliby odpowiedni specjaliści (psycholog, prawnik, pedagog),
- 4) podjęcie działalności grupy AA.

Kierunki dalszych oddziaływań (w latach następnych):

- 1) w zakresie diagnozy – pełne badanie dotyczące rozmiarów problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i narkomanii wśród mieszkańców gminy oraz ocena skuteczności już podjętych działań profilaktyczno-terapeutycznych,
- 2) w zakresie profilaktyki :
  - włączenie kolejnych programów profilaktycznych - opracowanych przez specjalistów,
- 3) w zakresie terapii i samopomocy:
  - utworzenie klubu (stowarzyszenia abstynenckiego) z siedzibą na terenie gminy,
  - utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej, bądź środowiskowej dla dzieci i młodzieży,
  - dalszy rozwój działalności kółek teatralnych i plastycznych w ramach zajęć pozalekcyjnych,
- 4) uruchomienie telefonu zaufania dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i ofiar przemocy domowej bądź uruchomienie Punktu Konsultacyjnego,

- 5) wspieranie i włączanie się do kampanii ogólnopolskich, regionalnych, lokalnych w zakresie uzależnień i przemocy wobec dzieci; prowadzenie działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy,
- 6) wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- 7) rozszerzenie programu zajęć psychologiczno-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy zajęć organizowanych w szkołach i świetlicach,
- 8) realizacja programów terapeutycznych dla mieszkańców gminy z uwzględnieniem specjalistycznych programów dla młodzieży.

Instytucje współdziałające w realizacji programu.

Wyżej zaprezentowany program wymaga współpracy z licznymi instytucjami, placówkami i ośrodkami. Najważniejszymi z nich są:

- Szkoły Podstawowe i Gimnazjum znajdujące się na terenie gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych i Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Zgierzu,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Brzezinach,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Brzezinach,
- Stowarzyszenia Abstynenckie w Brzezinach i Koluszkach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Rogowie,
- Prokuratura Rejonowa w Brzezinach,
- Komenda Powiatowa Policji w Brzezinach,
- Służba Zdrowia,
- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,
- Fundacja „ETOH” w Warszawie.

Harmonogram zadań na rok 2013

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Planowane koszty</i>	<i>Oczekiwane efekty</i>
1.	Realizacja programów edukacyjno - profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki alkoholowej i przemocy wobec dzieci i młodzieży.	cały rok	2 100 zł	Objęcie profilaktyką dzieci i młodzieży z terenu gminy. Uzyskanie przez nauczycieli i pedagogów wiedzy na temat uzależnień
2.	Szkolenie dla członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wraz z kosztami podróży oraz dla pracowników GOPS z zakresu przemocy domowej, w celu prowadzenia działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy.	cały rok	1 400 zł	Nabycie wiedzy na temat uzależnień. Lecznictwa odwykowego. Konstruowanie gminnego programu profilaktyki.
3.	Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych.	cały rok	2 000 zł	Nabycie wiedzy na temat respektowania przepisów prawa przy sprzedaży napojów alkoholowych
3.	Realizacja programów terapeutycznych dla osób zagrożonych uzależnieniem alkoholowym, ofiar przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy, w tym także zajęć psychoterapeutycznych dla uzależnionych, współuzależnionych w ramach leczenia poszpitalnego, bądź inne formy terapii dla uzależnionych i współuzależnionych	kwiecień – grudzień	3 500 zł	Pomoc w wyjściu z uzależnień
4.	Wynagrodzenie członków komisji za odbyte posiedzenia.	styczeń - grudzień	100zł x 4osoby x 6 spotkań = 2 400 zł	Inicjowanie, opiniowanie i nadzorowanie wykonania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5.	Opłacenie badań i wydawania opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz opłaty sądowe od skierowanych wniosków	cały rok	7 opinii 3 000 zł	

6.	Opłacenie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	cały rok	16 000 zł	Objęcie dożywianiem dzieci, które mają trudną sytuację rodzinną
7.	Wypoczynek, integracja wraz z programem terapeutycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i ich rodziców, bądź inne formy spędzania czasu pozalekcyjnego (zajęcia świetlicowe, pozalekcyjne, wyrównawcze, pozaszkolne o charakterze wychowawczym.	cały rok	11 000 zł	Opieka i pomoc dzieciom z rodzin patologicznych w odrabianiu lekcji i wyrównywaniu zaległości oraz spędzanie czasu pozalekcyjnego we właściwy i pożyteczny sposób. Integracja społeczna w obrębie społeczności lokalnych wśród rodzin dysfunkcyjnych.
8.	Prowadzenie zajęć sportowych pozalekcyjnych na obiekcie „Moje boisko-Orlik 2012” w Rogowie w ramach propagowania zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych patologiami społecznymi.	cały rok	12 000 zł	Propagowanie zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży. Spędzanie czasu pozalekcyjnego we właściwy i pożyteczny sposób.
8a.	Zakup sprzętu sportowego (piłki, siatki itp.) na potrzeby prowadzenia zajęć wymienionych w pkt 7.	cały rok	2 000 zł	
9.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego, w tym w ramach współpracy z Centrami Integracji Społecznej działającymi na terenie powiatu Brzezińskiego, jako uzupełnienie działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu realizowanych na szczeblu lokalnym, przez ich dofinansowanie.	cały rok	1 000 zł	Stworzenie szansy na aktywizację społeczną osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego.
10.	Wspieranie i włączenie się do kampanii ogólnopolskich, regionalnych, lokalnych w zakresie uzależnienia od alkoholu i przemocy wobec dzieci, w ramach promocji działań Urzędu Gminy na rzecz zapobiegania uzależnieniom, w	cały rok	1 500 zł	Propagowanie zdrowego stylu życia mieszkańców gminy.

	szczegółności skierowane do dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych.			
11.	Wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców gminy, w związku z naruszaniem prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu.	cały rok	4 000 zł	Zapobieganie naruszaniu prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu.
12.	Zakupy związane z posiedzeniami komisji.	cały rok	300 zł	
13.	Zakupienie publikacji o tematyce profilaktyki uzależnień, przemocy i agresji.	cały rok	266,52 zł	Profilaktyka uzależnień.
		Razem	62 466,52 zł	

Załącznik nr 2 do uchwały Nr 131/XXIII/2013
Rady Gminy w Rogowie z dnia 30 stycznia 2013r.
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2013 r.
i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2013r

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2013

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013 reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii. Podstawą działań przedstawionych w Programie są założenia zawarte w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012 - 2016.

Wprowadzenie

Narkotyki – to potoczne określenie niektórych substancji psychotropowych. Ze względu na potoczność tego słowa, różnice kulturowe, poglądy poszczególnych osób, stan prawny itp. nie ma jednoznacznej definicji, ale zwykle obejmuje ona wszystkie substancje psychotropowe, które aktualnie są nielegalne.

Dopalacze – grupa różnych substancji lub ich mieszanek o rzekomym bądź faktycznym działaniu psychoaktywnym, nie znajdujących się na liście substancji kontrolowanych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Podstawowym składnikiem większości znanych dopalaczy są pochodne piperezyny, której działanie podobne jest do amfetaminy.

Narkomania – oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków. Są to substancje naturalne lub syntetyczne, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego, oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Narkomania od lat stanowi problem o zasięgu globalnym. Ogranicza rozwój gospodarczy krajów biednych, angażuje nieproporcjonalnie duże nakłady finansowe związane z przeciwdziałaniem narkomanii w krajach najbogatszych. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych tj. HIV, zakażenia wirusem żółtaczką typu B i C, infekcji przenoszonych drogą płciową, gruźlicy. Konsumenci narkotyków (uzależnieni, użytkownicy problemowi i eksperymentujący) charakteryzują się wysokim ryzykiem zgonu, nieadekwatnym niejednokrotnie do ich wieku. Narkomania wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przemoc, przestępczość, bezdomność oraz inne uzależnienia (hazard, alkoholizm).

Narkomania jest obecnie jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w Polsce.

Nastąpił wzrost podaży i popytu na narkotyki. Główna rola odegrały czynniki związane z wielką zmianą społeczną, na którą polityka wobec narkomanii miała wielki wpływ. Podaż rosła wraz z rosnącym ruchem turystycznym, otwarciem granic, postępującą wymienialnością złotego i rozwojem przestępczości zorganizowanej. Na popyt wpływ miała również intensywna transmisja wzorów kulturowych, zwłaszcza wśród ludzi młodych.

Dopalacze - panuje pogląd, iż najczęstsze nałogi młodych ludzi to palenie papierosów, picie alkoholu czy zażywanie narkotyków. Ignorowane do tej pory było inne groźne zjawisko, coraz bardziej powszechne wśród uczniów, a mianowicie stosowanie różnego rodzaju dopalaczy. Zwraca się na nie uwagę jedynie w momencie, kiedy osiągają największą skalę, a więc podczas sesji egzaminacyjnych czy matur. Problem polega na tym, iż większość substancji nadużywanych wówczas przez młodzież jest całkowicie legalna i można je dostać niemal w każdej aptece. Młodych ludzi stojących przed koniecznością intensywniej nauki kuszą ich natychmiastowe efekty, pozwalające na dłuższą, szybszą naukę. Możliwość uzależnienia od nich oraz zagrożenia dla zdrowia płynące z ich używania są przez zainteresowanych traktowane w sposób lekki i nieodpowiedzialny. Wykorzystywane niezgodnie z prawidłowym zastosowaniem preparaty traktowane są przez młodzież po prostu jako tańsza alternatywa dla klasycznych narkotyków. Największym zainteresowaniem cieszą się wśród nich tabletki, pastylki do rozpuszczania oraz inne specyfiki, mające w składzie duże dawki m.in. kofeiny, magnezu czy ginkobiloba. Takim preparatem jest np. specyfik w tabletkach, sprzedawany pod nazwą „Sesja”. Magnez w nim zawarty poprawia pamięć, kofeina niweluje oznaki zmęczenia, natomiast ginkobiloba, zwiększając przepływ krwi przez mózg - polepsza pamięć. Popularne są też preparaty z lecytyną, która poprawia krążenie krwi i dotlenia organizm, przez co podnosi sprawność intelektualną. Stosowanie ich ściśle według zaleceń, okazjonalnie i nie przekraczając dawek – nie jest groźne. Jednak dla wielu młodych ludzi takie łagodne wspomaganie to za mało. Sztuczne pobudzanie mózgu do większej koncentracji w prosty, szybki sposób to dla młodych ludzi wielka pokusa. Problem zaczyna się w momencie, gdy dopalacze zaczynają być stosowane częściej niż wymaga tego sytuacja. Osiąganie maksymalnego efektu przy minimum wysiłku – pewniejsze samopoczucie, większa wydajność – coraz częściej może być pożądane. Mechanizm działania takich preparatów jest prosty, gdy dana osoba łatwo, za pomocą chemii poprawia sobie samopoczucie, to istnieje duże prawdopodobieństwo, że będzie do tego ponownie dążyła. To już prosta droga do uzależnienia, tym bardziej, że odstawienie określonego środka powoduje spadek dobrego samopoczucia, a niekiedy nawet depresję. W następstwie po stosowaniu dopalaczy, podobnie jak po zażywaniu narkotyków, przychodzi dołek psychiczny, mogą pojawić się stany lekowe, a nawet tzw. głód narkotyczny, które czasami mogą nawet skutkować próbami samobójczymi. Trzeba zwrócić uwagę na fakt, że dopalacze to dziecko nie tylko polityki prohibicyjnej, gdzie tradycyjne i stosunkowo mało szkodliwe narkotyki wypierane są przez ich potencjalnie bardziej niebezpieczne, syntetyczne odpowiedniki, ale również następstwo klęski polityki edukacyjnej wobec młodzieży. Nastolatki, zamiast szukać profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów i korzystać ze wsparcia bliskich, kompetentnych dorosłych oraz szkoły, stosują rozwiązania ucieczkowe lub kontestacyjne poprzez używanie środków odurzających. Obecne rozwiązania - zamykanie sklepów, skazywanie na kare więzienia sprzedawców - niestety są jedynie doraźne i nie wystarcza do skutecznego działania w dłuższej perspektywie. Państwo musi zaproponować długoterminową strategię, która zredukuje niebezpieczeństwa związane z zażywaniem dopalaczy. *Jednostki samorządu terytorialnego muszą wyrazić chęć współpracy w opracowaniu i realizacji takiej strategii.*

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii - zwanego dalej „Programem”, jak i środki na realizację tych zadań. Źródłem finansowania są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Używanie narkotyków dopóki nie spowoduje negatywnych skutków społecznych, stanowi osobistą sprawę mieszkańców naszej Gminy. Niemożliwe jest określenie liczby osób używających narkotyki i wynikających z tego skutków. Dlatego celowe jest zapobieganie używania narkotyków przez dzieci i młodzież poprzez profilaktykę i stwarzanie im miejsc do spędzania aktywnie wolnego czasu, jak i rozwijanie ich zainteresowania.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które realizowane będą w roku 2013.

I. GPPN i jego podstawy prawne.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rogów został opracowany w oparciu o:

1. Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.)
2. Krajowy Program Przeciwdziałania narkomanii na lata 2012 – 2016.

II. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Celem głównym GPPN na rok 2013 jest zapobieganie i ograniczanie używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Rogów, a co za tym idzie spadek liczby młodych osób sięgających po narkotyki.

1. Główne cele i zadania Programu:

- 1) poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego przez młodzież i dorosłych,
- 2) wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej,
- 3) wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu przeciwdziałania narkomanii,
- 4) podniesienie kwalifikacji i kompetencji grup zawodowych mających styczność z osobami eksperymentującymi i uzależnionymi od narkotyków,
- 5) monitorowanie problemu narkotykowego na terenie gminy.

2. Sposoby realizacji celów szczegółowych Programu

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, poprzez:

- upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy,
- zakup i dystrybucja zestawów antynarkotykowych.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez:

- wspieranie instytucji zajmujących się pierwszą interwencją w problemach narkotykowych,
- zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych – prowadzenie edukacji publicznej,

- udział w profilaktycznych kampaniach edukacyjnych, dotyczących promocji zdrowia,
- przeciwdziałanie narkomanii i przeciwdziałanie przemocy, mające na celu integrację rodzin.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, poprzez:

- realizacja szkolnego programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki narkotykowej,
- wspieranie i udział w profilaktycznych kampaniach, konkursach, konferencjach, szkoleniach i innych przedsięwzięciach o charakterze profilaktycznym, dotyczących promocji zdrowego trybu życia,
- wspomaganie prowadzenia zajęć sportowo rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w celu zagospodarowania czasu wolnego,
- szkolenie dla pedagogów z zakresu przeciwdziałania narkomanii,

4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, poprzez:

- wspieranie realizacji szkoleń i spotkań edukacyjnych w zakresie podnoszenia świadomości dotyczącej problemów narkotykowych i mechanizmów uzależnień, w tym wspieranie wczesnej interwencji,
- współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami realizującymi swe zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

5) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, poprzez edukację i pomoc społeczną dla ludzi dotkniętych ubóstwem.

III. Monitorowanie problemu narkotykowego na terenie gminy.

1. Sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z Programu będzie co roku przedstawiane merytorycznej Komisji Rady Gminy w Rogowie.
2. Zbieranie danych od instytucji działających na terenie gminy z zakresu narkomanii.
3. Wójt Gminy sprawuje nadzór na realizacją Programu.
4. Wskaźnikami realizacji Programu będzie Ilość wykonanych działań i osób w nich uczestniczących.

IV. Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Realizacja zadań ujętych w Programie będzie następowała poprzez:

- zlecenie realizacji zadań szkołom prowadzonym przez Gminę,
- zakup usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych,
- współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Brzezinach, Policją i innymi instytucjami.

Realizatorami programu będą: Urząd Gminy w Rogowie, Gminna komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowe oraz Gimnazjum.

V. Źródła finansowania GPPN

Środki finansowe na realizację GPPN będą pochodziły z budżetu Gminy Rogów z wpływów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Planowane wydatki na realizację zadań określonych w Programie – **4 000 zł.**